$$X = \begin{bmatrix} x_{1,1} & \dots & x_{1,m} \\ x_{2,1} & \dots & x_{2,m} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ x_{n,1} & \dots & x_{n,m} \end{bmatrix} \qquad Y = \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \\ \vdots \\ y_n \end{bmatrix} \qquad \mathbf{B} = \begin{bmatrix} B_1 \\ B_2 \\ \vdots \\ B_m \end{bmatrix}$$

$$Y = \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \\ \vdots \\ y_n \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{B} = \begin{bmatrix} B_1 \\ B_2 \\ \vdots \\ B_m \end{bmatrix}$$

$$Y = XB + \varepsilon$$

$$\hat{Y} = X\hat{B}$$

$$e = Y - \hat{Y} = Y - X\hat{B}$$
 (błąd/reszty)

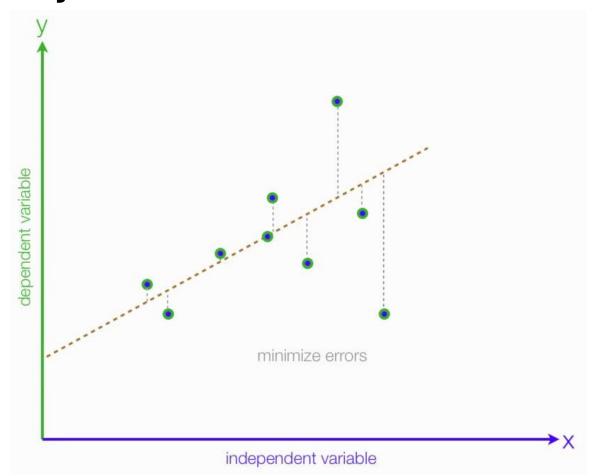
Metoda najmniejszych kwadratów (*ordinary least square/OLS*):

$$RSS = e^{T}e = (Y - X\hat{B})^{T}(Y - X\hat{B}) = (Y^{T} - \hat{B}^{T}Y^{T})(Y - X\hat{B})$$

$$RSS = Y^{T}Y - 2\hat{B}^{T}X^{T}Y + \hat{B}^{T}X^{T}X\hat{B} \underset{B}{\rightarrow} \quad min$$

Równanie normalne:

$$\widehat{B} = \left(X^T X\right)^{-1} X^T Y$$

$$\hat{Y} = X\hat{B}$$

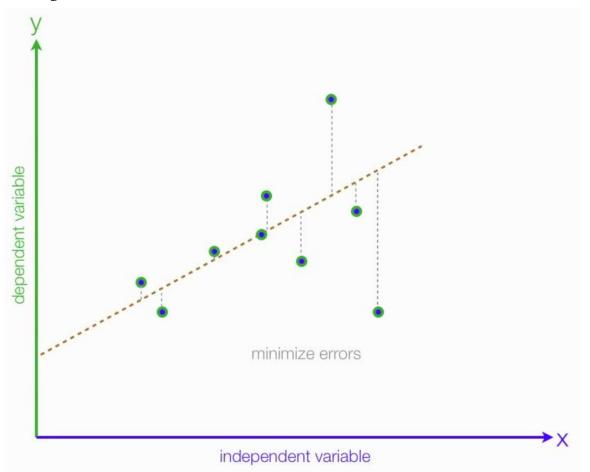
$$e = Y - \hat{Y} = Y - X\hat{B}$$

$$RSS = e^{T}e = (Y - X\hat{B})^{T}(Y - X\hat{B}) = (Y^{T} - \hat{B}^{T}Y^{T})(Y - X\hat{B})$$

$$RSS = \begin{bmatrix} e_1 & e_2 & \dots & e_n \end{bmatrix} \begin{bmatrix} e_1 \\ e_2 \\ \vdots \\ e_n \end{bmatrix} = e_1^2 + e_2^2 + e_3^2 + \dots + e_n^2$$

$$RSS = \sum_{i=1}^{n} e_i^2 = \sum_{i=1}^{n} (y_i - \hat{y}_i)^2 = \sum_{i=1}^{n} (y_i - x_i \hat{b})^2$$

$$e = \begin{bmatrix} y_1 - \widehat{y_1} \\ y_2 - \widehat{y_2} \\ \vdots \\ y_n - \widehat{y_n} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} y_1 - \widehat{b_1} x_1 + b_0 \\ y_2 - \widehat{b_1} x_2 + b_0 \\ \vdots \\ y_n - \widehat{b_1} x_n + b_0 \end{bmatrix}$$

1. Liniowość - zmienne losowe Y_i , $X_{i,k}$ należą do L^2 i spełniają:

$$Y = XB + \varepsilon$$

Ścisła egzogeniczność:

$$\mathbb{E}(\varepsilon|X)=0$$

- 3. Liniowa niezależność obserwacji.
- 4. Sferyczność błędu, czyli:
  - 1. Homoskedastyczność (stałość wariancji):

$$\mathbb{E}(\varepsilon^2|X) = \sigma^2$$

2. Brak korelacji reszt

$$\mathbb{E}(\varepsilon_i \varepsilon_j | X) = 0$$

5. Gaussowskość błędu:

$$\varepsilon | X \sim \mathcal{N}$$

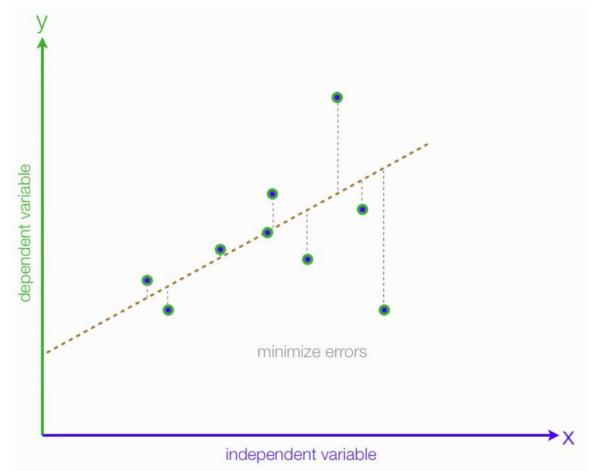
Twierdzenie Gaussa-Markova:

Jeśli zachodzą 1 – 4 to estymator najmniejszych kwadratów:

$$B = \left(X^T X\right)^{-1} X^T Y$$

jest:

najlepszym nieobciążonym liniowym estymatorem. (BLUE: best linear unbiased estimator)

Ocena jakości modelu R^2 ; adjusted R^2

$$R^2:=rac{\sum\limits_{i=1}^n(\hat{y}_i-\overline{y})^2}{\sum\limits_{i=1}^n(y_i-\overline{y})^2}$$

Współczynnik determinacji, inaczej zwany współczynnikiem określoności lub R-kwadrat jest miarą tego, jaki procent zmienności zmiennej zależnej (objaśnianej) jest wyjaśniany za pomocą zmiennej niezależnej (czynnik zmienna objaśniająca, predyktor) bądź modelu statystycznego. Innymi słowy, współczynnik determinacji informuje nas, ile nasz model, nasz badany czynnik wyjaśnia zgromadzone dane pomiarowe (zmienną zależną).

 ZR^2 (R-kwadrat) wiąże się z nieodłącznym problemem – dodatkowe zmienne wejściowe sprawią, że R-kwadrat pozostanie taki sam lub wzrośnie (jest to spowodowane tym, jak R-kwadrat jest obliczany matematycznie). Dlatego nawet jeśli dodatkowe zmienne wejściowe nie wykazują związku ze zmiennymi wyjściowymi, R-kwadrat wzrośnie.

$$R_{adj}^2 = 1 - (1 - R^2) \frac{n - 1}{n - k - 1}$$

n – ilość obserwacji

k – ilość zmiennych objaśniających (bez wyrazu wolnego)

Metoda Najmniejszych Kwadratów

Złożoność obliczeniowa

Równanie normalne:

$$\widehat{B} = \left(X^T X\right)^{-1} X^T Y$$

Najbardziej złożone obliczeniowo jest znalezienie macierzy odwrotnej:

$$W^{-1} = \left(X^T X\right)^{-1}$$

Wyznaczanie:

Metoda dopełnień algebraicznych

$$W^1 = \frac{1}{\det W} (W^D)^T$$

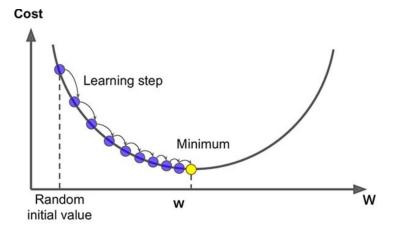
Metoda eliminacji Gaussa-Jordana

$$[W|I] \mapsto [I|W^{-1}]$$

W zależności od implementacji algorytmu złożoność obliczeniowa odwrócenia macierzy wynosi zazwyczaj od około $O(n^{2.4})$ do $O(n^3)$.

Podwojenie liczby kolumn wydłuża czas obliczeń o około od $\mathbf{2}^{2.4} = \mathbf{5}.\mathbf{3}$ do $\mathbf{2}^3 = \mathbf{8}.$

Gradient prosty Gradient descent

$$\theta_j \coloneqq \theta_j - \eta \frac{\partial}{\partial \theta_j} J(\theta_0, \theta_1)$$

 η – learning rate (0.01)

$$X = \begin{bmatrix} x_{1,1} & \dots & x_{1,n} \\ x_{2,1} & \dots & x_{2,n} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ x_{m,1} & \dots & x_{m,n} \end{bmatrix}$$

$$\boldsymbol{x_i} = \begin{bmatrix} x_{i,1} & x_{i,2} & \dots & x_{i,n} \end{bmatrix}$$

$$RSS(\theta) = e^T e = (Y - X\theta)^T (Y - X\theta) = (Y^T - \theta^T Y^T)(Y - X\theta)$$

$$RSS(\theta) = Y^T Y - 2\theta^T X^T Y + \theta^T X^T X \theta$$

$$\frac{\partial}{\partial \theta} RSS(\theta) = -2X^T Y + 2X^T X \theta = 2X^T (X \theta - Y)$$

$$\frac{1}{m}RSS(\theta) = J(\theta)$$

$$J(\theta_0, \theta_1) = \frac{1}{2m} \sum_{i=1}^{m} (h_{\theta}(x_i) - y_i)^2$$

$$h_{\theta}(x_i) = \boldsymbol{\theta}^T \boldsymbol{x_i}$$

$$J(\theta_0, \theta_1) = \frac{1}{2m} \sum_{i=1}^{m} (\boldsymbol{\theta}^T \boldsymbol{x}_i - y_i)^2$$

$$\frac{\partial}{\partial \theta_j} J(\theta_0, \theta_1) = \frac{1}{2m} \sum_{i=1}^m 2(\boldsymbol{\theta}^T \boldsymbol{x_i} - y_i) x_{i,j} = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m (\boldsymbol{\theta}^T \boldsymbol{x_i} - y_i) x_{i,j}$$

Stochastyczny Gradient Stochastic Gradient Descent

$$\theta_j \coloneqq \theta_j - \eta \frac{\partial}{\partial \theta_i} J_i(\theta_0, \theta_1)$$

 η – learning rate (0.01)

$$X = \begin{bmatrix} x_{1,1} & \dots & x_{1,n} \\ x_{2,1} & \dots & x_{2,n} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ x_{m,1} & \dots & x_{m,n} \end{bmatrix}$$

$$\boldsymbol{x_i} = \begin{bmatrix} x_{i,1} & x_{i,2} & \dots & x_{i,n} \end{bmatrix}$$

i-ustalone, losowe

$$J_i(\theta_0, \theta_1) = \frac{1}{2m} \sum_{i=1}^{m} (h_{\theta}(x_i) - y_i)^2$$

$$J_i(\theta_0, \theta_1) = (h_\theta(x_i) - y_i)^2$$

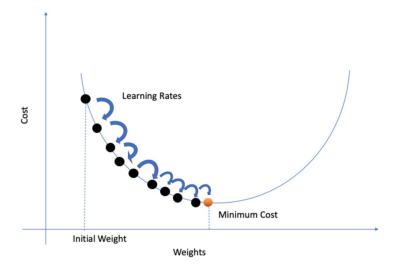
$$h_{\theta}(x_i) = \boldsymbol{\theta}^T \boldsymbol{x_i}$$

$$J_i(\theta_0, \theta_1) = \left(\boldsymbol{\theta}^T \boldsymbol{x_i} - \boldsymbol{y_i}\right)^2$$

$$\frac{\partial}{\partial \theta_i} J(\theta_0, \theta_1) = 2 (\boldsymbol{\theta}^T \boldsymbol{x_i} - y_i) x_{i,j}$$

```
for epoch in range(n_epochs):
    for i in range(m):
        random_index = np.random.randint(m)
        xi = X[random_index:random_index+1]
        yi = y[random_index:random_index+1]
        gradients = 2 * xi.T.dot(xi.dot(theta) - yi)
```

Gradient z minigrupami Mini-batch Gradient Descent

$$\theta_j \coloneqq \theta_j - \eta \, \frac{\partial}{\partial \theta_j} J_I(\theta_0, \theta_1)$$

 η – learning rate (0.01)

$$X = \begin{bmatrix} x_{1,1} & \dots & x_{1,n} \\ x_{2,1} & \dots & x_{2,n} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ x_{m,1} & \dots & x_{m,n} \end{bmatrix}$$

$$\boldsymbol{x_i} = \begin{bmatrix} x_{i,1} & x_{i,2} & \dots & x_{i,n} \end{bmatrix}$$

$$i-ustalone, losowe$$

$$J(\theta_0, \theta_1) = \frac{1}{2|I|} \sum_{i \in I} (h_{\theta}(x_i) - y_i)^2$$

$$h_{\theta}(x_i) = \boldsymbol{\theta}^T \boldsymbol{x_i}$$

$$J(\theta_0, \theta_1) = \frac{1}{2|I|} \sum_{i \in I} (\boldsymbol{\theta}^T \boldsymbol{x}_i - y_i)^2$$

$$\frac{\partial}{\partial \theta_j} J_I(\theta_0, \theta_1) = \frac{1}{2|I|} \sum_{i \in I} 2(\boldsymbol{\theta}^T \boldsymbol{x_i} - y_i) x_{i,j} = \frac{1}{2|I|} \sum_{i \in I} (\boldsymbol{\theta}^T \boldsymbol{x_i} - y_i) x_{i,j}$$

Spadek po gradiencie

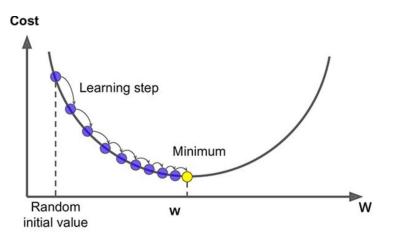
Gradient prosty

Gradient descent

Stochastyczny gradient
Stochastic Gradient Descent

Gradient z minigrupami

Mini-batch Gradient Descent

$$\theta_j \coloneqq \theta_j - \eta \frac{\partial}{\partial \theta_j} J(\theta_0, \theta_1)$$

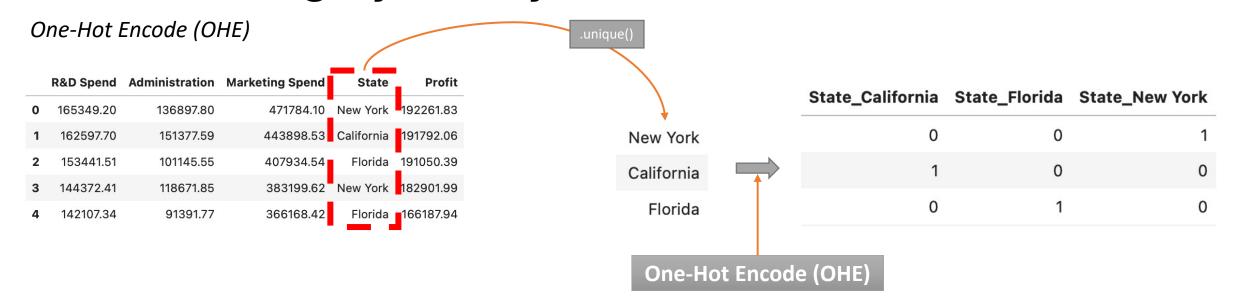
 η – learning rate (0.01)

Obliczamy koszt i pochodną dla całego zbioru obserwacji x.

Obliczamy koszt i pochodną dla losowo wybranej obserwacji x.

Obliczamy koszt i pochodną dla losowo wybranego podzbioru (batch) obserwacji x.

Zmienne kategoryczne/dyskretne Dummy Variable

	R&D Spend	Administration	Marketing Spend	Profit	State_California	State_Florida	State_New York
0	165349.20	136897.80	471784.10	192261.83	0	0	1
1	162597.70	151377.59	443898.53	191792.06	1	0	0
2	153441.51	101145.55	407934.54	191050.39	0	1	0
3	144372.41	118671.85	383199.62	182901.99	0	0	1
4	142107.34	91391.77	366168.42	166187.94	0	1	0

Pułapka zmiennych kategorycznych

Dummy Variable Trap

Dla modelu regresji

	R&D Spend	Administration	Marketing Spend	State	Profit
0	165349.20	136897.80	471784.10	New York	192261.83
1	162597.70	151377.59	443898.53	California	191792.06
2	153441.51	101145.55	407934.54	Florida	191050.39
3	144372.41	118671.85	383199.62	New York	182901.99
4	142107.34	91391.77	366168.42	Florida	166187.94

	R&D Spend	Administration	Marketing Spend	Profit	State_California	State_Florida	State_New York
0	165349.20	136897.80	471784.10	192261.83	0	0	1
1	162597.70	151377.59	443898.53	191792.06	1	0	0
2	153441.51	101145.55	407934.54	191050.39	0	1	0
3	144372.41	118671.85	383199.62	182901.99	0	0	1
4	142107.34	91391.77	366168.42	166187.94	0	1	0

	intercept	State_New York	State_Florida	State_California	Profit	Marketing Spend	Administration	R&D Spend
	1	1	0	0	192261.83	471784.10	136897.80	165349.20
	1	0	0	1	191792.06	443898.53	151377.59	162597.70
	1	0	1	0	191050.39	407934.54	101145.55	153441.51
-	1	1	0	0	182901.99	383199.62	118671.85	144372.41
	1	0	1	0	166187.94	366168.42	91391.77	142107.34

$$B = \left(X^T X\right)^{-1} X^T Y$$

$$det(X^TX) = 0$$

$$(X^TX)^{-1} - nie istnieje$$

Zmienne kategoryczne/dyskretne

Inne metody

https://contrib.scikit-learn.org/category_encoders/

```
pip install category_encoders
import category_encoders as ce
encoder = ce.BackwardDifferenceEncoder(cols=[...])
encoder = ce.BaseNEncoder(cols=[...])
encoder = ce.BinaryEncoder(cols=[...])
encoder = ce.CatBoostEncoder(cols=[...])
encoder = ce.CountEncoder(cols=[...])
encoder = ce.GLMMEncoder(cols=[...])
encoder = ce.HashingEncoder(cols=[...])
encoder = ce.HelmertEncoder(cols=[...])
encoder = ce.JamesSteinEncoder(cols=[...])
encoder = ce.LeaveOneOutEncoder(cols=[...])
encoder = ce.MEstimateEncoder(cols=[...])
encoder = ce.OneHotEncoder(cols=[...])
encoder = ce.OrdinalEncoder(cols=[...])
encoder = ce.SumEncoder(cols=[...])
encoder = ce.PolynomialEncoder(cols=[...])
encoder = ce.TargetEncoder(cols=[...])
encoder = ce.WOEEncoder(cols=[...])
encoder = ce.QuantileEncoder(cols=[...])
encoder.fit(X, y)
X_cleaned = encoder.transform(X_dirty)
```

Regresyjne Lasy Losowe (Bagging)

Step 1: Bootstraping

Original Dataset

Chest Pain	Good Blood Circ.	Blocked Arteries	Weight	Sugar	
No	No	No	125	90.01	
Yes	Yes	Yes	180	121.3	
Yes	Yes	No	210	96.50	
Yes	No	Yes	167	137.67	

Losujemy obserwacje ze zbioru danych aby stworzyć zbiór o tym samym rozmiarze.

Bootstrapped Dataset

Chest Pain	Good Blood Circ.	Blocked Arteries	Weight	Sugar
Yes	Yes	Yes	180	121.3
No	No	No	125	90.01
Yes	No	Yes	167	137.67
Yes	No	Yes	167	137.67

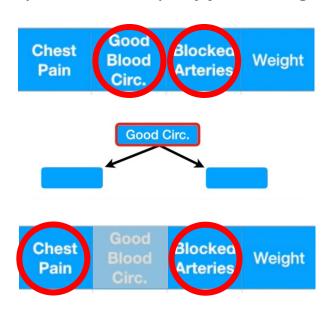
Step 2: Tworzymy drzewo losowe na wybranym zbiorze używając losowego podzbioru kolumn.

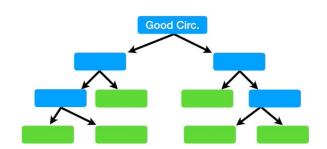
Losowo wybieramy podzbiór

Znajdujemy najlepszy podział korzenia.

Losowo wybieramy podzbiór dla węzła

Budujemy drzewo rozważając tylko podzbiór cech

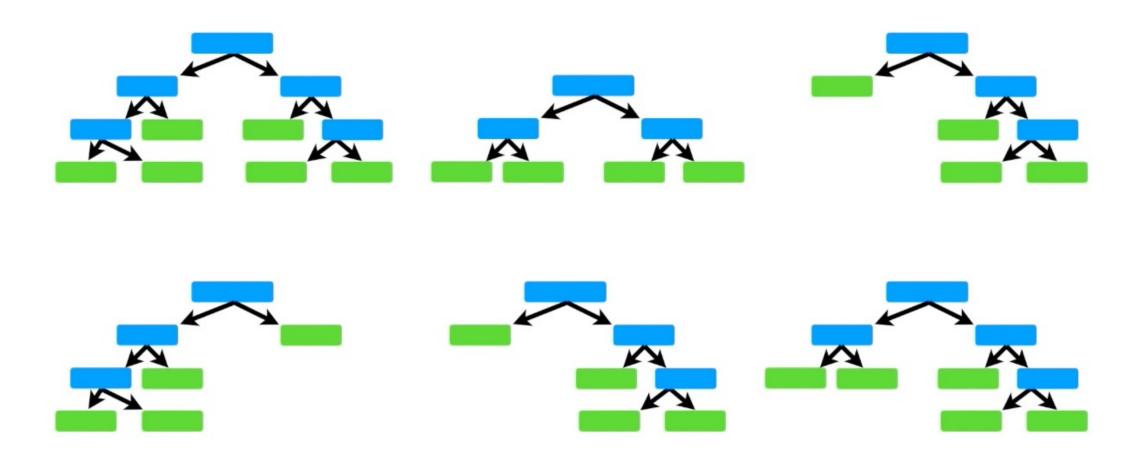

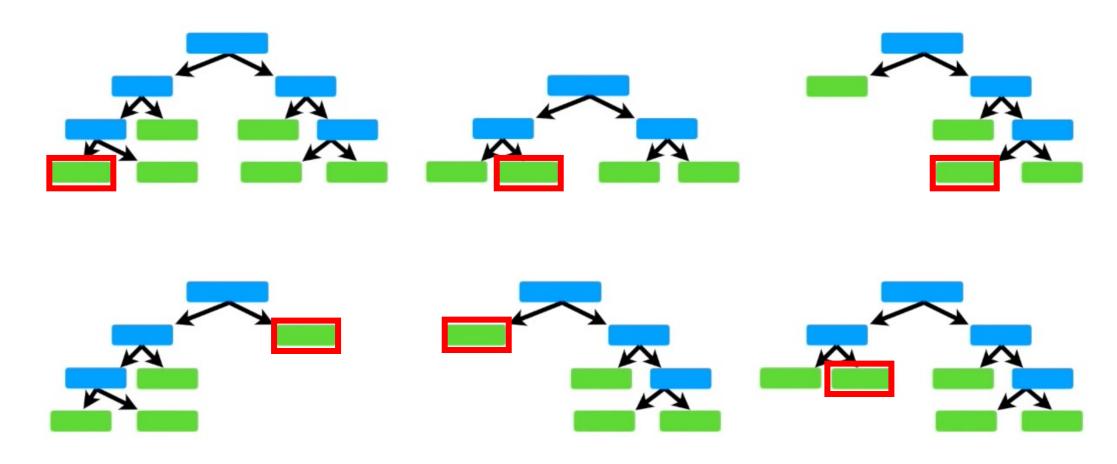
Bootstrapped Dataset

Chest Pain	Good Blood Circ.	Blocked Arteries	Weight	Sugar
Yes	Yes	Yes	180	121.3
No	No	No	125	90.01
Yes	No	Yes	167	137.67
Yes	No	Yes	167	137.67

Powtarzamy Step 1 i Step 2 tworząc kolejne drzewa.

Wartość przewidywanej wartości to średnia ze wszystkich drzew.

Out-Of-Bag Dataset

Original Dataset

Chest Pain	Good Blood Circ.	Blocked Arteries	Weight	Sugar
No	No	No	125	90.01
Yes	Yes	Yes	180	121.3
Yes	Yes	No	210	96.50
Yes	No	Yes	167	137.67

Bootstrapped Dataset

Chest Pain	Good Blood Circ.	Blocked Arteries	Weight	Sugar
Yes	Yes	Yes	180	121.3
No	No	No	125	90.01
Yes	No	Yes	167	137.67
Yes	No	Yes	167	137.67

Chest Pain	Good Blood Circ.	Blocked Arteries	Weight	Sugar
Yes	Yes	No	210	96.50

Możemy przewidzieć wartości dla obserwacji z OOB a następnie policzyć na nim pewną metrykę.

W bibliotece sklearn moduł sklearn.ensemble.RandomForestRegressor posiada atrybut $oob\_score\_$, który zwaraca R^2

oob_score_: float

Score of the training dataset obtained using an out-of-bag estimate. This attribute exists only when oob_score is True.

Machine Learning:

- Nadzorowane
  - Klasyfikacja
  - Regresja
- Nienadzorowane
  - Klasteryzacja
  - Redukcja wymiarowości
  - *Detekcja anomalii

*Klasyczny Model Regresji Liniowej:

- Założenia modelu
- Metoda Najmniejszych Kwadratów (OLS)
- Twierdzenie Gaussa Markowa

Model:

- LinearRegression
- DecissionTreeRegressor
- *RandomForrestRegressor

Regresja Liniowa:

- Regresja jednowymiarowa (Simple Linear Regression)
- Regresja wielowymiarowa (multivariate Linear Regression)
- Regresja wielomianowa (polynomial Linear Regression)

Funkcja kosztu:

Błąd średniokwadratowy

Spadek po gradiencie:

- Metoda Gradientu Prostego
- *Metoda Stochastycznego Gradientu
- *Metoda Gradientu z Mini-grupami

Jakość modelu:

- Przetrenowanie/Niedotrenowanie
- Bias-Variance Trade Off

Ocena modelu:

- train test split
- KFold
- LeaveOneOut

Metryki:

- R2 (r-squared)
- *adjR2 (adjusted R2)
- MAE, MAPE, WMAPE
- MSE, RMSE

*Regularyzacja:

- Lasso (L1)
- Ridge (L2)
- ElasticNet

*Sklearn Pipeline

TODO:

- AdaBoost
- Gradient Tree Boost (XGBoost)
- SVM Regressor

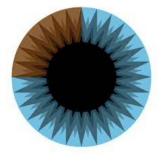
https://machinelearningmastery.com

towards data science

https://towardsdatascience.com

https://www.youtube.com/c/joshstarmer

https://www.youtube.com/c/3blue1brown

https://www.youtube.com/c/TechWorldwithNana

https://www.youtube.com/c/TechWithTim

Machine Learning Study Groups

https://www.youtube.com/channel/UCMEQFEKrsRFBXnUIreTACxg

https://www.youtube.com/c/TensorFlow

